

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Những nét đặc sắc trên đất vật Bắc Giang lớp 7 trang 109 Tập 1 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Những nét đặc sắc trên đất vật Bắc Giang trang 109 (Cánh diều)

1. Chuẩn bị

Yêu cầu (trang 109 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1):

- Đọc trước văn bản *Những nét đặc sắc trên “đất vật” Bắc Giang* và tìm hiểu thêm về hoạt động đấu vật dân tộc.

Trả lời:

Vật là một bộ môn thể thao rất được ưa chuộng trong giới nông dân Việt Nam thời xưa. Những ngày đầu của mùa Xuân thuở thanh bình hay những buổi hội hè đình đám nơi thôn dã, dân làng thường tổ chức những cuộc vui như hát quan họ, thi nấu cơm, chọi trâu, đá gà, đánh đu, kéo co, bảùn nỏ, đánh gậy trung bình tiên, đấu vật, v.v... Nhất là đấu vật, mở hội ngày Xuân mà không có thi vật thì thật là thiếu thú vị của những ngày Tết.

Trống vật nổi lên là có sức thu hút mọi người, già, trẻ, gái, trai, đủ mọi tầng lớp nô nức đến bao quanh đấu trường; người ta bình luận say sưa, chê khen rành rọt từng thế, từng miếng vật, từng keo vật từng tác phong của mỗi đô. Bộ môn vật, ngoài tính cách giải trí vui chơi, còn là một môn thể thao hữu ích, giúp thanh niên trong làng thêm cường tráng, thêm nghị lực, lòng dũng cảm, để giữ làng, giữ lúa và giữ nước. Đấu vật đã trở thành một tục lệ, một truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

Quanh năm, cứ xong việc đồng áng, được lúc nào rảnh rỗi, trai tráng trong làng thường rủ nhau tập dượt võ thuật hay vật, họ chỉ bảo lẫn nhau, ai có miếng võ nào hay, ngón vật nào độc đáo thì lại truyền dạy cho anh em cùng tập. Những ngày giáp Tết Nguyên Đán, nếu trong làng có ông thầy võ, họ đến tụ tập tại nhà ông thầy để luyện tập thêm; làng nào không có thì cử người đi đón thầy ở lò võ, lò vật các làng lân cận về để dạy.

Đấu vật ngày xưa như một thói quen của người dân mỗi mùa Tết đến xuân về, người ta xem nó như một điểm hò hẹn, một trò chơi để vui vẻ trong những ngày rảnh rỗi mùa xuân.

2. Đọc hiểu

* **Nội dung chính:** Văn bản trình bày ý nghĩa và các khâu quan trọng của hội vật ở Bắc Giang từ khâu chuẩn bị, nghi lễ bái tổ, những động tác xe đài cho đến khi vào trận.

* **Trả lời câu hỏi giữa bài:**

Câu 1 (trang 110 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): “Sới vật” là gì? Ý nghĩa của sới vật hình tròn đặt trước sân đình hình vuông là gì?

Trả lời:

- Sới vật là khoảng đất trống dành làm nơi đấu vật

- Ý nghĩa của sới vật hình tròn đặt trước sân đình hình vuông là: Sới vật hình tròn được đặt giữa sân đình hình vuông thể hiện quan niệm của dân gian vuông biểu hiện cho đất, tròn biểu hiện cho

trời (trời tròn, đất vuông). Mặt khác, tròn là Mặt Trời, các đô vật thường là nam, biểu hiện cho tính dương. Thông qua đấu vật người ta mong dương vượng để có “mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt, bội thu”.

Câu 2 (trang 110 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chú ý những quy định của keo vật thờ

Trả lời:

- Những quy định của keo vật thờ:

+ Lựa chọn đô vật: để được chọn là đô vật cho keo vật thờ, đô vật phải là đô vật có tiếng trong vùng, được đông đảo công chúng ghi nhận về tài năng đấu vật. Ngoài ra, đô vật đó phải có tài năng đức độ, có bề dày thời gian cống hiến công lao cho phong trào vật trong vùng.

+ Nghi lễ bái tổ: Mở đầu hội vật, hai Đô thực hiện keo vật thờ được giới thiệu rất trang trọng về tên tuổi, địa chỉ, thành tích đã đạt được, những sở trường trong thi đấu... Khi tiếng trống châu vang lên, hai Đô vật “minh trần đóng khóa,” chân quỳ vai sánh, hai tay chấp sườn. Hiệu lệnh của trống châu tiếp tục điểm, hai đô đứng vươn thẳng, hai tay vẫn chấp sườn nghênh diện. Tiếng trống châu điểm lần thứ ba, họ chấp tay đồng thời khom lưng “bái tổ” theo thế 3 bước tiến lên, 3 bước lùi xuống.

+ Nghi thức “xe đài”: Nghi thức “xe đài” ở Bắc Giang đó là những tư thế “đại bàng tung cánh, sư tử vờn cầu”, hay hiền hòa và uốn lượn như “dòng sông Cầu nước chảy lơ thơ”, “dòng sông Thương nước chảy đôi dòng”.

+ Diễn biến keo vật thờ: Những miếng đánh trong keo vật thờ được thể hiện rất chậm, người xem cảm nhận được như từng nhịp thở: Đâu là miếng bóc, đâu là miếng gông; hay bắt chọt đây là miếng mới, đó là miếng sườn ... Tất cả được 2 Đô biểu diễn nhịp nhàng và đẹp mắt. Cái hay của keo vật thờ chính là ở chỗ có thể giới thiệu cho người xem hiểu được phương pháp tấn công và thủ pháp chống đỡ để rồi phản công. Lệ của keo vật thờ thật là khéo léo, khi kết thúc keo vật cả 2 Đô cùng phải thua “lám lưng trắng bụng”.

Câu 3 (trang 111 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Nghi thức “xe đài” ở hội vật Bắc Giang có gì đặc sắc?

Trả lời:

- Nghi thức “xe đài” ở Bắc Giang đó là những tư thế “đại bàng tung cánh, sư tử vờn cầu”, hay hiền hòa và uốn lượn như “dòng sông Cầu nước chảy lơ thơ”, “dòng sông Thương nước chảy đôi dòng”.

Câu 4 (trang 111 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Mục đích của keo vật thờ là gì?

Trả lời:

- 2 Đô biểu diễn nhịp nhàng và đẹp mắt nhằm giới thiệu cho người xem hiểu được phương pháp tấn công và thủ pháp chống đỡ để rồi phản công.

- Keo vật thờ là trận đấu mở đầu hội vật, chỉ mang tính nghi lễ, diễn ra đẹp mắt, vui vẻ

*** Trả lời câu hỏi cuối bài:**

Câu 1 (trang 112 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Nhan đề *Những nét đặc sắc trên “đất vật” Bắc Giang* cho người đọc biết gì về nội dung chính được nói tới trong văn bản? Em hãy phân biệt “sới vật” và “hội vật”

Trả lời:

- Nhan đề *Những nét đặc sắc trên “đất vật” Bắc Giang* cho người đọc hiểu được nội dung chính của văn bản sẽ nói tới những điểm đặc trưng, nổi bật ở hội vật nơi đây.

- *Sới vật* là địa điểm tổ chức hội vật, ở đây khoảng đất trống dành làm nơi đấu **vật**.

- *Hội vật* là lễ hội truyền thống của dân tộc ở lễ hội này sẽ tổ chức cuộc thi chính là đấu vật.

Câu 2 (trang 112 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Theo văn bản để tổ chức một hội vật, cần chuẩn bị tiến hành những nghi lễ, nghi thức nào?

Trả lời:

- Để tổ chức một hội vật, cần chuẩn bị tiến hành những nghi lễ, nghi thức sau:

+ Lựa chọn đô vật

+ Nghi lễ bái tổ

+ Nghi thức “xe đài”

+ Keo vật thờ

Câu 3 (trang 112 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): “Keo vật thờ” diễn ra theo trình tự như thế nào và có những quy tắc gì?

Trả lời:

- “Keo vật thờ” diễn ra theo trình tự sau: Các đô vật được lựa chọn bắt đầu nghi lễ bái tổ, nghi lễ “xe đài” và thực hiện keo vật thờ.

- Quy định của keo vật thờ là:

+ 2 Đô biểu diễn nhịp nhàng và đẹp mắt nhằm giới thiệu cho người xem hiểu được phương pháp tấn công và thủ pháp chống đỡ để rồi phản công.

+ Lệ của keo vật thờ thật là khéo léo, khi kết thúc keo vật cả 2 Đô cùng phải thua “lâm lưng trắng bụng”.

Câu 4 (trang 112 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Văn bản mang lại cho em những hiểu biết gì về hội vật? Hãy nêu một hội thi truyền thống của quê hương em hoặc các vùng miền khác có hình thức tương tự như hội vật ở Bắc Giang

Trả lời:

- Văn bản giúp em hiểu rằng để tổ chức một lễ hội vật người ta phải trải qua rất nhiều công đoạn chuẩn bị tỉ mỉ, cẩn thận. Các hội vật được tổ chức mang ý nghĩa truyền thống văn hóa dân tộc sâu sắc, đậm đà.

- Lễ hội đua thuyền truyền thống và hội thi cá trắm sông Sơn

+ Lễ hội đua thuyền truyền thống và Hội thi cá trắm sông Sơn sẽ diễn ra tại trung tâm du lịch Phong Nha Kẻ Bàng trong 2 ngày vào khoảng cuối tháng 4 hàng năm.

+ Lễ hội đua thuyền truyền thống huyện Bố Trạch sẽ có 11 đội đua đến từ 8 xã, tham gia thi đấu ở hai nội dung: đua thuyền nam và đua thuyền nữ. Đây là hoạt động được tổ chức hàng năm nhằm bảo tồn và phát huy giá trị văn hoá truyền thống của vùng quê huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình.